

‘Zonder Fastow zou Enron nog bestaan’

Vijf jaar na het instorten van energieconcern Enron wordt topman Kenneth Lay verhoord. Hij deed niets verkeerd, zegt hij. Bij gebrek aan hard bewijs gaat de zaak om vertrouwen.

Door onze correspondent
FREK STAPS

KANSAS CITY, 25 APRIL. Kenneth Lay, 64 jaar oud, is nu bijna vijf jaar het symbool van bedrijfsvernietigende boekhoudfraude. „Dat terwijl ik maar een paar maanden van mijn zestigste verjaardag af was”, vertelde hij gisteren in de rechtszaal. „Ik keek uit naar een iets normaler, meer ontspannen leven.”

Niets van dat alles. De ex-bestuursvoorzitter van voorheen een van Amerika's grootste bedrijven, ex-lieveling van Wall Street en voormalig werkgever van duizenden Texanen moest gisteren na jaren van aanklachten en onderzoek voor het eerst getuigen in de rechtszaak tegen hem en medebestuurder Jeffrey Skilling.

„Tot nu toe is het erg interessant”, zegt de als zo vaak in blauw overhemd met rode das gestoken Lay – zo nu en dan gebruikt hij een vleugje humor. „We hebben van alles gehoord en gezien: veel interessante getuigenissen, een aantal interessante mensen, een hoop leugens, flink wat desinformatie en een beetje waarheid.”

Aan het begin van deze dertiende week van de Enron-zittingen is duidelijk dat de jury de verdachten Skilling en Lay zal moeten beoordelen op basis van hun eventuele betrouwbaarheid. Hoewel talloze getuigen de afgelopen maanden in de rechtszaal met de beschuldigende vinger naar Skilling en Lay wezen, de overheid heeft geen documenten kunnen tonen die bevestigen dat de be-

stuurders schuldig zijn.

Uit niets blijkt dat de twee wisselen van boekhoudfraude, dat ze beleggers hebben voorgelogen en werknemers tegen beter weten in voorhiielden dat de boekhouding van het bedrijf op orde was. Ook al bleek dat niet het geval.

De tegenaanval van Skilling en Lay wordt door kenners niet als kansloos afgedaan. De afgelopen twee weken ontkende Skilling betrokken te zijn geweest bij boekhoudfraude en zegt dat zijn plotselinge en geruchtmakende vertrek in augustus 2001 alleen door persoonlijke problemen kwam. Hij wilde meer thuis zijn. De aanklager suggereerde de afgelopen week dat Skilling een topfunctie bij telecombedrijf Lucent nastreefde. Skilling spreekt dit tegen.

Lay zegt met Skilling dat Enron

Enron-zaak draait om 6 aanklachten

Kenneth Lay staat terecht voor zes aanklachten die neerkomen op boekhoudfraude, samenzwering en het doen van misleidende uitspraken van werknemers op een bedrijfsbijeenkomst. Hoeveel jaar gevangenisstraf hierop staat, is onduidelijk omdat de rechter na een eventuele veroordeling door de jury ook kijkt naar de straffen van andere Enron-werknemers. Lay heeft de aanklachten altijd ontkend, houdt zelfs een website over zijn zaak bij (www.kenlayinfo.com). Volgens de Enron Task Force van het ministerie van Justitie stonden Lay en zijn medebestuurder Jeffrey Skilling aan het hoofd van een samenzwering van honderd bestuurders en werknemers van de energiehandelaar uit Houston. Enkelen van deze groep zijn gedagvaard. Sommigen onder hen, zoals financieel bestuurder Fastow, hebben schuld bekend in ruil voor strafvermindering.

een gezond bedrijf was, dat misschien 10 procent van de divisies slechter draaiden dan gewenst – maar daaraan werd gewerkt. En de boekhouding klopte.

Wat ging er dan wel verkeerd? Heel eenvoudig, zegt Lay beheerst: Andrew Fastow. Deze voormalig financieel bestuurder verrijkte zichzelf ten koste van het bedrijf en hij pleegde wel boekhoudfraude. Fastow bekende vorig jaar in aanloop van deze zaak schuld en kreeg als dank een gevangenisstraf van tien jaar. Lay is er zeker van dat zijn energiebedrijf nog zou bestaan zonder Fastow.

Als begin van zijn verhoor dat dagen zal duren werd Lay gisteren ondervraagd door een van zijn eigen advocaten, George Secrest. Wat is de grootste vergissing die u ooit heeft gemaakt, vraagt Secrest. „Achteraf gezien moet dat het aannemen van Andy Fastow zijn geweest.” „En de op één na grootste vergissing?” Lay: „Hem bevoorderen tot financieel bestuurder.”

Lay distantieert zich van de gecompliceerde boekhoudproblemen. Hij heeft tijdens zijn studie economie weleens een vak ‘boekhouden’ gehad, maar dat zegt niets. „Ik heb ook wel eens natuurkunde gehad, maar ik durf me geen natuurkundige te noemen.” De boekhouding was aan de boekhouders. Lay had niet eens tijd een „micromanager” te zijn, was de helft van zijn tijd onderweg.

De eerste verhoordag stond lang stil bij Lays afkomst. Hij heeft zich als zoon van een priester omhooggewerkt. Studeerde aan de universiteit van Houston, ging het leger in, richtte uiteindelijk twintig jaar geleden Enron op en verkeerde op vriendschappelijke basis met de familie Bush. Heeft u de Amerikaanse droom tot werkelijkheid gemaakt, wilde zijn advocaat weten. „Ik heb de droom bereikt”, is Lays antwoord. „Maar de afgelopen jaren werd dat de Amerikaanse nachtmerrie.”